INFORMACIJSKA DRUŽBA – IS'2013
11. oktober 2013
VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE V INFORMACIJSKI DRUŽBI

Splet 2.0 kot podpora poučevanju in širše

Using Web 2.0 in the Classroom and Beyond

Petra Matkovič
Osnovna šola Vide Pregarc, Slovenija
matkovic.petra@gmail.com

Katja Kodelja
Osnovna šola Vide Pregarc, Slovenija
kodelja.katja@gmail.com

Povzetek

V prispevku predstavljava zbirnik aplikacij (http://splet2-0.blog.arnes.si/) iz sklopa spleta 2.0. Cilj zbirnika je zagotoviti podporo poučevanju in ostalim delovnim nalogam učitelja. V obilici različnih spletnih aplikacij in orodij se učitelj težko znajde oziroma porabi ogromno časa za preverjanje in preizkušanje, zato bo zbirnik aplikacij dobrodošla pomoč. Učiteljem bo na voljo nabor uporabnih aplikacij, imeli pa bodo tudi možnost komentiranja že objavljenih aplikacij. Na ta način bodo lahko z ostalimi obiskovalci spletnika delili svoje izkušnje in primere dobre prakse. Vsaka aplikacija v zbirniku je predstavljena tako, da je najprej izpostavljen način uporabe ter prednosti in slabosti programa. Dodali sva tudi hiperpovezave do domače strani aplikacije in video vodiče. Za izdelavo zbirnika sta bili uporabljeni dve aplikaciji in sicer; spletnik v programu Wordpress in Diggo, aplikacija za shranjevanje zaznamkov. Dodana vrednost takega zbirnika se kaže predvsem v tem, da imajo učitelji na enem mestu na voljo nabor različnih aplikacij, ki jih lahko vsakodnevno uporabljajo.

Ključne besede: splet 2.0, zbirnik aplikacij, digitalna pismenost, sodelovalno učenje, spletnik

Abstract

This paper presents the web 2.0 application database (http://splet2-0.blog.arnes.si/). The purpose of the database is to provide the support for teaching as well as the support for other tasks teachers perform at schools. It is difficult to sort among the vast variety of different web applications and tools especially due to lack of time. This database will provide a range of useful web 2.0 applications, the visitors to our blog will also be able to post comments and evaluate the applications presented on our blog. This will give them the opportunity to share their experiences and examples of

good pratice. We decided to present each application in the following way: we provide the instructions on how to use the application, its advantages and disadvantages. A hyperlink to its web page and video tutorial was also added. We used two web 2.0 application for our database, namely Wordpress blog and Diggo, a social bookmarking site. An advantage of such database lies mainly in the fact that a variety of applications will be collected in one place for teachers to use at their convenience.

Keywords: Web 2.0, Application Database, Digital Literacy, Cooperative Learning, Blog

1 Uvod

Učitelji se dnevno srečujemo z nalogami, ki obsegajo poučevanje kot tudi vrsto različnih nalog, ki zahtevajo e-kompetentnega učitelja. Sodobno poučevanje, vodenje interesne dejavnosti, projektov (tako državnih kot mednarodnih), predstavljanje svoje ustanove, sodelovanje s starši in lokalno skupnostjo so samo nekatere od nalog, ki zahtevajo digitalno pismenost učitelja. Digitalna pismenost kot ena od ključnih kompetenc za vseživljensko učenje je opredeljena kot varna in kritična uporaba tehnologije informacijske družbe pri delu, v prostem času in pri sporazumevanju (Evropska komisija, 2007, str. 7). Osnovna znanja, ki jih vključuje digitalna komptenca so: uporaba računalnikov za iskanje informacij, ocenjevanje, shranjevanje, proizvodnjo, predstavitev in izmenjavo informacij ter za sporazumevanje in sodelovanje v skupnih omrežjih na internetu (Evropska komisija, 2007, str. 7). V podporo tem procesom je na internetu dostopnih veliko orodij. V obilici različnih spletnih aplikacij in orodij se učitelj težko znajde oziroma porabi ogromno časa za preverjanje in preizkušanje. V tem prispevku bi radi predstavili zbirnik vseh aplikacij, kot podporo poučevanju in ostalim delovnim nalogam učitelja. Ta zbirnik bo na voljo v obliki spletnika, kjer bo učiteljem na voljo nabor uporabnih aplikacij, učitelji bodo imeli možnost komentiranja že objavljenih aplikacij in tako bodo lahko z ostalimi obiskovalci spletnika delili svoje izkušnje in primere dobre prakse. Spletnik bo tako služil kot zbirnik aplikacij in recenzij. Ko bo spletnik zaživel, lahko postane obsežna baza aplikacij, ki bo v pomoč tako učiteljem kot tudi učencem. Aplikacija za shranjevanje zaznamkov Diggo bo služila kot podporni element zbirnika, saj bomo v njej zbirali povezave do novih aplikacij, ki bodo potem bolj natančno predstavljene v samem zbirniku. Skupna značilnost spletnika in Digga je, da shranjujeta naše podatke v oblaku, kar pomeni, da naše podatke hrani in obdeluje ponudnik oblačne storitve na svojih strežnikih, ki so običajno razkropljeni na različnih lokacijah, tudi izven meja Slovenije. Omeniti velja še vprašanje varnosti, saj lahko z ukradenim geslom (ali drugim avtentikacijskim sredstvom) napadalec hitro pride do naših informacij v oblaku (Božič, 2011).

2 Splet 2.0

Aplikacije predstavljene v prispevku sodijo v sklop aplikacij spleta 2.0. Izraz splet 2.0 je prvi definiral Tim O'Reilly kot zmnožek spletnih tehnologij in inovacij uporabe, ki v ospredje postavljajo uporabnika. Bistvo spleta 2.0 je sodelovanje uporabnikov pri ustvarjanju novih vsebin na spletu in dopolnjevanju že obstoječih (O'Reilly, 2005). Aplikacije iz sklopa splet 2.0 so do uporabnika prijazne, rokovanje z njmi pa je enostavno in intuitivno. Današnji učenci spadajo v generacijo digitalnih domorodcev, kar je ugotovil že Marc Prensky v svojem članku 'Digital Natives Digital Immigrants', saj preživijo veliko svojega prostega časa na svetovnem

spletu. Naši učenci tako rekoč odraščajo z aplikacijami spleta 2.0 in jih tudi intuitivno in samoiniciativno uporabljajo (Prensky, 2001). Tako je edino smiselno, da jim v podporo pri učenju ponudimo aplikacije, ki jih motivirajo, spodbujajo in v njih budijo ustvarjalnost. Splet 2.0 je eden izmed najpomembnejših izumov 21. stoletja. Spreminja naravo svetovnega spleta, saj uporabniki sodelujejo in prispevajo vsebine z blogi, označevalci, dodajanjem, spreminjanjem, komentiranjem, ocenjevanjem vsebin ipd. Izkoriščanje "kolektivne inteligence" je glavna funkcija spleta 2.0, kar pomeni, da je kreiranje novega znanja spodbujeno z odprtim sodelovanjem v spletnem okolju (Lesič, Zadravec Pešec, 2010).
Splet 2.0 je oblikoval nova orodja za e-učenje in e-ustvarjanje, ki spodbujajo učenje s sodelovanjem in ocenjevanjem. Udeleženci kreirajo vsebino in tako presonalizirajo učenje ter s tem dosegajo učne cilje na višjih kognitivnih stopnjah po Bloomu, kot so analiziranje, evalviranje in ustvarjanje. Če ocenimo aplikacije spleta 2.0 skozi prizmo Bloomove digitalne taksonomije ugotovimo, da jih veliko podpira aktivne oblike dela, kot so problemsko učenje, sodelovalno delo in preverjanje (Churches, 2007).
Za podporo teh aktivnosti lahko uporabimo paleto različnih aplikacij, ki bodo predstavljene v naslednjem poglavju.

2.1 Idejna zasnova zbirnika

Kot učiteljici veliko uporabljava aplikacije iz sklopa splet 2.0 pri poučevanju, interesnih dejavnostih, vodenju projektov in predstavljanju šole v javnosti. Na izobraževanju v tujini, sva še poglobili najino znanje s tega področja in razširili nabor programov, ki jih uporabljava. Udeležili sva se dvotedenskega seminarja v Veliki Britaniji pod okriljem organizacije Pilgrims (http://www.pilgrims.co.uk) z naslovom ICT-Using Technology in the Classroom-level 2 (IKT – uporaba informacijske tehnologije v razredu – nadaljevalni seminar). Predhodno sva pridobili štipendijo iz programa Vseživljensko učenje, ki ga razpisuje Cmepius (http://www.cmepius.si). Prednosti programov, ki jih bova predstavili, so predvsem v enostavni uporabi, brezplačnem dostopu in vizualni podobi.
Za izdelavo zbirnika sva uporabili dve aplikaciji:

- spletnik (Wordpress), saj nam omogoča izdelavo kategorij, oddajanje komentarjev in ocen prispevkov (obiskovalcev spletnika), nalaganje slikovnega gradiva in video posnetkov;
- Diggo, aplikacijo za shranjevanje zaznamkov. Ta aplikacija nam poleg oblačnega shranjevanja zaznamkov omogoča tudi ustvarjanje skupin, katerim se lahko pridružijo vsi uporabniki te aplikacije. Člani skupine lahko svoje zaznamke delijo z ostalimi, dodajajo nove, sistem pa nas redno obvešča o novih dodanih zaznamkih.

2.2 Zbirnik aplikacij v spletniku (Wordpress)

Spletne aplikacije sva razdelili v več tematskih sklopov (kategorij). Izpostavili sva najnovejše in najbolj uporabne aplikacije. Vsako aplikacijo sva predstavili tako, da sva izpostavili način uporabe, prednosti in slabosti programa. Dodali sva tudi hiperpovezave do domače strani aplikacije in video vodičev. Ko sva iskali video vodiče sva se trudili, da bi bili ti v slovenskem jeziku, kar nama ni v celoti uspelo. Ugotovili sva tudi, da je ponudba video vodičev v angleškem jeziku izredno obsežna in kvalitetna, zato sva na spletno stran dodali angleške video vodiče, tam kjer slovenskih ni bilo. V prihodnosti bova video vodiče v angleškem jeziku nadomestili z najinimi lastnimi, ki jih bova posneli v slovenskem jeziku.
Najin namen je predvsem ustvariti pregleden zbirnik aplikacij, ki jih bodo učitelji s komentarji dopolnjevali in ocenjevali, midve pa bova kot administratorki zbirnik urejali, posodabljali in po kritični presoji dodajali nove aplikacije.

Aplikacije sva razvrstili v naslednje tematske sklope:

- Avdio, video produkcija in animacije
- Spletnik
- Shranjevanje zaznamkov
- Izdelava stripov
- Digitalna fotografija
- Spletna komunikacija
- Socialna omrežja
- Izmenjava in shranjevanje datotek v oblaku
- Miselni vzorci
- Wiki
- Razno

2.3 Podpora zbirniku aplikacij (Diggo)

Primarni zbirnik aplikacij je spletnik, kjer so aplikacije predstavljene, učitelji tukaj lahko preberejo opis aplikacije in si ogledajo video vodiče ter sodelujejo z dodajanjem svojih komentarjev. Diggo pa služi kot pripomoček, kjer se zbirajo predlogi novih aplikacij. Aplikacije, ki jih bodo učitelji dodajali v najino bazo zaznamkov bova redno pregledovali in smiselno uvrstili na spletnik. Povezava na najino Diggo skupino je na voljo na spletni strani http://splet2-0.blog.arnes.si/. Storitev Diggo je v tem primeru pripomoček za učitelja, seveda pa se da storitev s pridom uporabiti tudi pri pouku. Učencem velikokrat priporočamo uporabo različnih spletnih strani, vendar učenci naslov spletne strani pozabijo zapisati ali pa celo izgubijo zapisano. V tem primeru je Diggo odličen pripomoček saj lahko ustvarimo Diggo skupino za različne razrede, kamor učitelj in tudi učenci shranjujejo povezave do uporabnih spletnih strani. Dodajajo lahko tudi komentarje in na ta način predstavijo označeno spletno stran.

3 Primer zbirnika

Na spletni strani http://splet2-0.blog.arnes.si/ sva ustvarili zbirnik aplikacij, ki sva jih razporedili v različne tematske sklope. S tem sva želeli ustvariti zbirnik, ki bo pregleden in prijazen do uporabnika. Na uvodni stani se prikazujejo naključno izbrani prispevki, v meniju na levi strani so tematski sklopi in najnovejši prispevki, v zgornji menijski vrstici pa je predstavljen koncept spleta 2.0, idejna zasnova zbirnika ter avtorici.
Za pomoč uporabnikom sva dodali gradnik, ki omogoča iskanje po spletni strani. Dodali sva tudi gradnik RSS, ki omogoča obiskovalcem naročanje na prispevke. Zgradba strani in prispevka je razvidna iz spodnjih slik.

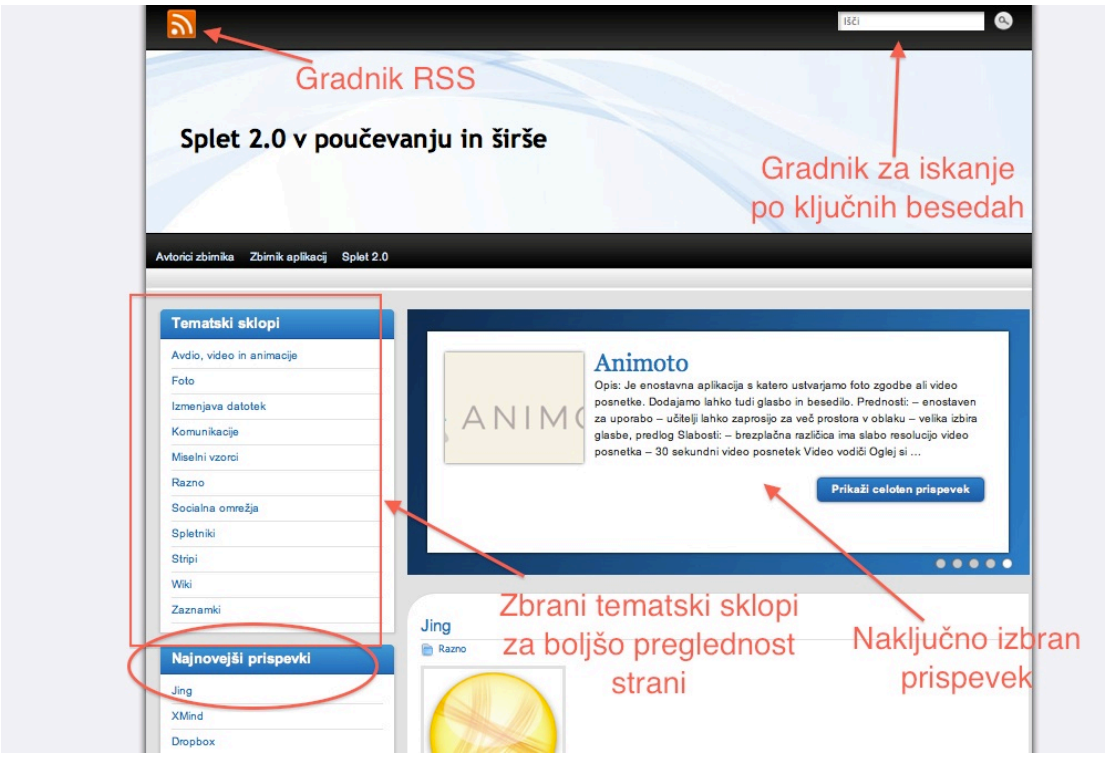

Slika 1: Prva stran spletnika

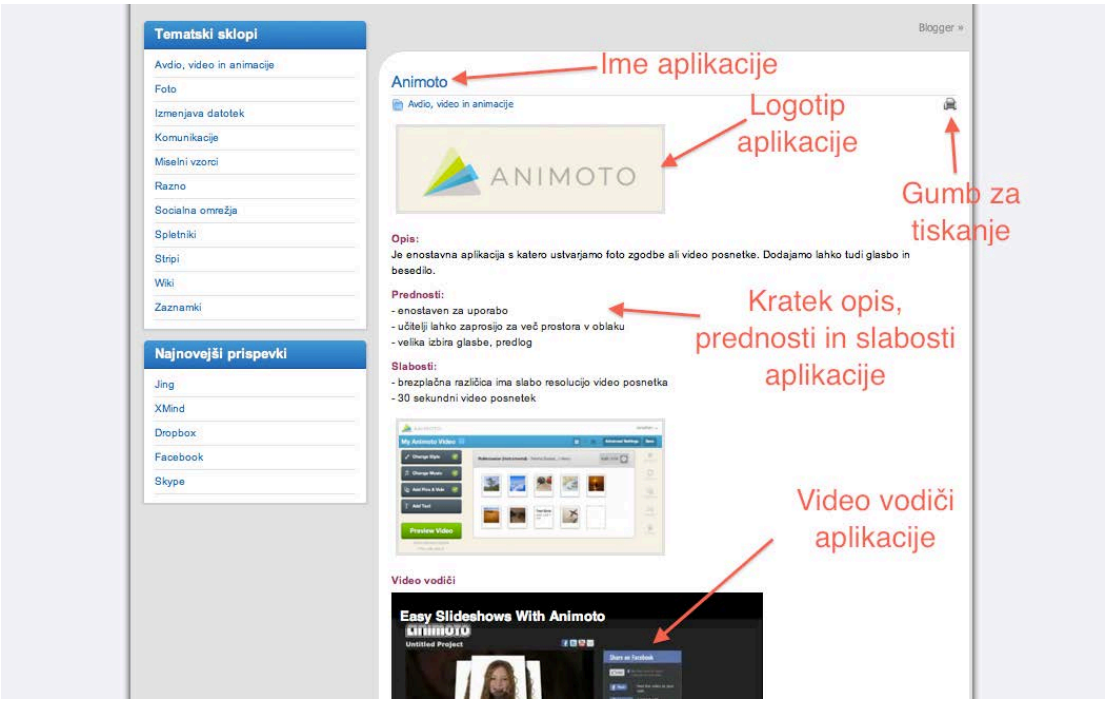

Slika 2: Primer prispevka (opis aplikacije)

4 Zaključek

V času, ko je digitalna pismenost ključnega pomena za učiteljev razvoj in delo, se tudi na naši šoli srečujemo z nalogami, ki jih lahko bolj kvalitetno in hitreje opravimo s storitvami spleta 2.0. Ugotavljava, da si na ta način olajšamo delo, učencem pa ponudimo način učenja in pridobivanja veščin, ki jim je pisan na kožo.

Zbirnik, ki je predstavljen v tem prispevku, je baza aplikacij, ki jih učitelji lahko vsakodnevno uporabljajo. Dodana vrednost se kaže predvsem v tem, da učitelji s pomočjo komentarjev predstavijo svoje primere dobre prakse in zapišejo svoje izkušnje pri uporabi aplikacije, kar posledično služi kot vodilo za vse, ki si želijo določeno aplikacijo uporabljati, pa niso prepričani ali je prava za njihove potrebe.

Pri ustvarjanju zbirnika aplikacij sva prišli do ugotovitve, da nam splet ponuja široko paleto brezplačnih aplikacij. Del aplikacij je sicer zelo uporabnih, med njimi pa najdemo tudi aplikacije, ki so se izkazale za neuporabne in celo zavajajoče za uporabnika.

Želiva si, da bi zbirnik postal baza najbolj uporabnih in zanimivih aplikacij, učitelje in širšo javnost pa bi redno obveščali o novostih in s tem pripomogli, da bi učitelji ostali v koraku s časom.

Literatura

Božič, G. (2011). Ali je kaj trden vaš oblak. D.B., Kaj nam prinaša računalništvo v oblaku (str. 9-11). Ljubljana: Arnes. Pridobljeno 1.6.2013 s http://www.arnes.si/fileadmin/dokumenti/zavod-arnes/publikacije/konferenca-arnes-zbornik-2011.pdf

Churches, A. (2007). Edorigami, blooms taxonomy and digital approaches. Pridobljeno 1.6.2013 s http://edorigami.wikispaces.com/Bloom%27s+and+ICT+tools

Diggo. Pridobljeno 18.2.2013 s http://www.diigo.com/

Evropska komisja. (2007). Ključne kompetence za vseživljensko učenje. Evropski referenčni okvir. Luxemburg: Urad za uradne publikacije Evropskih skupnosti. Pridobljeno 20.1.2013 s http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/pdf/ll-learning/keycomp_sl.pdf

Lesič, M., Zadravec Pešec, R. (2010). E-učenje v okolju spleta 2.0. mag. Franci Pivec, Organizacija znanja. Maribor: Inštitut informacijskih znanosti. Pridobljeno 20.5.2013 s http://splet02.izum.si/cobiss-oz/news.jsp?apl=/2010_1-2/ar04.jsp

O'Reilly, T. (2005). Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software. Pridobljeno 21.1.2013 s http://oreilly.com/web2/archive/what-is-web-20.html

Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants. Pridobljeno 21.5.2013 s http://www.marcprensky.com/writing/prensky - digital natives, digital immigrants - part1.pdf

Prensky, M. (2001). Do They Really Think Differently. Pridobljeno 21.5.2013 s http://www.marcprensky.com/writing/prensky - digital natives, digital immigrants - part2.pdf

Splet 2-0. Pridobljeno 24.1.2013 s http://splet2-0.blog.arnes.si/